

Ł ó d ź

Cena numeru

15 gr.

Cena prenumeraty miesięcznej

Dla robotników 4 zł.
Odbiór do domu 30 gr.
Z dostawą poczt. 6 zł.
Poza Łódź egz. gr.

Należność pocztowa uiszczona ryczałtem.

Redakcja i Administr.

w Łodzi

Al. Kościuszki 41.

TELEFON 100 - 28.

Konto „ROZWOJ”

60,594

Red. przyjmuje od 5 — 6

Art. i listów anonimowych
nie umieszcza się.

rok 1933.

PRAD

Piątek, 28-go Lipca

№ 189

Silna zwwyżka dolara.

Roosevelt postawił sprawę obniżki czasu pracy i zwwyżki płac w ten sposób, że niemożliwe jest uchylene się od przeprowadzenia jego żądań. Pracodawcy bowiem, którzy u stosunku się do nich opornie będą prześladowani przez bojkot prowadzony z inicjatywy i pod protektorem władz państwowych. Tem tłumaczy się „entuzjastyczne” przyjmowanie żądań Roosevelta.

Jak wynika z ogłoszonego świeżo sprawozdania Federal Reserve Banku ceny hurtowe wynosiły w końcu czerwca 69 procent cen przeciętnych w latach 1923 | 25; produkcja wynosiła 89 procent wytwórczości z tego okresu, zatrudnienie w przemyśle 65 procent a płace rybotnicze zaledwie 46 procent stanu lat 1923 | 25. Sprawozdanie Federal Reserve Banku cytowane jest jako główne uzasadnienie ostatnich zarządzeń Roosevelta, zmierzających właśnie do podniesienia zdolności na bywczey.

Ponieważ ostatnie zarządzenia Roosevelta wpłynąć mogą na podniesienie kosztów produkcji, prze to zachodzi możliwość podniesienia cel amerykańskich. Ponieważ Rooseveltowski program podnoszenia cen nie został przyjęty przez państwa europejskie, Ameryka coraz wyraźniej wkracza na tory autarkicznej polityki gospodarczej.

Hussa dolara

Tymczasem dolar zdradza tendencję w kierunku zwwyżkowania. Wczoraj w Warszawie wynosił 6,43. Bank Polski podniósł kurs w płaci niu do 6,35. W Londynie płacono za funta,

wczoraj 4,62 i 1 | 8 dolara, w Paryżu 18,45 franków za dolara, w Zurichu 3,74 franków za dolara (notowania powyższe dotyczą dewizy na Nowy Jork).

Jak widać dolar dość silnie zwwyżkuje na wszystkich giełdach europejskich, co może wpłynąć ujemnie na notowania towarów w St. Zjednoczonych.

Traktat handlowy Austr.-Rosyjski

BERLIN, 27, 7.

Z Moskwy donosi „Borsen Kurrier”, iż podpisany ma zostać wkrótce traktat handlowy austriacko-rosyjski. Rząd sowiecki zobowiązał się do udzielenia Austrii zamówień na towary w wysokości 250 000 dol. Austria zaś zagwarantowała wywóz z Rosji na 175 000 dol. Zamówienia rosyjskie w Austrii mają się dokonać na podstawie długotrwałych kredy-

tów do 21 miesięcy, przyczem rząd austriacki obejmuje 75 proc. gwarancje. Finansowanie dostaw rosyjskich przeprowadzić ma specjalne w tym celu utworzone w Wiedniu konsorcjum, do którego należeć będzie austriacki Bank narodowy, który otwiera kredyt redy skontowy w wysokości 10 milionów szylingów.

Zbrojenia niemieckie.

LONDYN, 27, 7.

Kwestia ustalenia sposobu powstrzymania zbrojeń niemieckich jest obecnie bardzo poważnie rozważana przez tutejsze ministerium spraw zagranicznych, które dziś zdaje sobie dokładnie sprawę z groźby, jaką dla pokoju europejskiego przedstawia obojętność, którą dotychczas zarówno Liga narodów, jak i poszczególne mocarstwa zachowały wobec

jawnego gwałcenia przez rząd niem. postanowień rozbrojeniowych traktatów. Główną przeszkodą do podjęcia uzgodnionej akcji jest dziś osoba premiera angielskiego Mac Donalda, który powstrzymuje wszelką inicjatywę i tak już nazbyt ostrożnego urzędu zagranicznego.

Poranienie nożem działacza narodowego

Poznań, 27, 7.

W Ostrowiu Wlkp. napadnięto na emerytowanego porucznika Franciszka Stawickiego i zadano mu kilka ran nożem w plecy. Porucznik Stawicki jest czynnym działaczem obozu narodowego.

Napad został dokonany w nocy w czasie, gdy porucznik Stawicki wracał do domu. Sprawcy ukryci w ogrodzie wypadli z zaskądzi, a po dokonaniu swej zbrodni uszli niepoznani. Policja wdrożyła śledztwo.

Tragiczna eksplozja w kamieniołomach

Częstochowa, 27, 7.

Podczas pracy w kamieniołomach Zawodzie przez nieostrożność robotnik Piotr Szostak wywołał straszną eksplozję naboju dynamitowego.

Nieszczęśliwy robotnik uległ oderwaniu obu rąk, odniósł liczne rany twarzy, przez czem wypłynęło mu jedno oko. W stan beznadziejnym przewieziono go do szpitala.

Gros francuskiego męży stanu.

PARYŻ, 27, 7.

Ambasador de Jouvenel udzielił jednemu z dziennikarzy polskich wywiadu na temat aktu czterech oraz stosunków polsko-francusko-włoskich.

Ambasador de Jouvenel złożył oświadczenie następującej treści:

„Pakt czterech jest wypadkiem szczęśliwym dla Polski. Gwarantuje on Polsce pokój przynajmniej na okres czasu dziesięcioletni, Otóż dla narodu który tylko co zmartwychwstał, każdy zyskany rok pokoju równa się odniesionemu zwycięstwu, wygranej na polu walki bitwy.

Mussolini jest szczerym przyjacielem narodu polskiego. Nie zasługuje on wcale, żeby inicjatywa jego spotykała się z tak grun-

townem niezrozumieniem jej w Warszawie.

Co się zaś tyczy Francji, pozwól sobie powiedzieć, że nie jest dobrą polityką podejrzewać wciąż jej intencje, stale poddawać w wątpliwość jej przyjaźń, którą Francja bez przerwy i nie bez ciężkich z jej strony ofiar i poświęceń stosuje w obronie interesów polskich.

Ostatnio Polska zawarła szczęśliwe układy na wschodzie Europy. Na zachodzie także szczęśliwe układy zawarła Francja. Jeden system pokoju nie zaprzecza drugiemu systemowi. Przeciwnie, obydwa winne spotkać się. Jeżeli jednak my nie podejrzewamy naszych przyjaciół, nie chcemy również, żeby nasi przyjaciele podejrzewali nas. Bez zaufa-
nia niema prawdziwej przyjaźni!”

Traktat wojskowy Franc.-Sowiecki

BERLIN, 27. 7.

Prasa donosi z Londynu, iż w najbliższych dniach zawarty ma zostać między Francją a Rosją traktat wojskowy, który rzekomo dojdzie do skutku „z inicjatywy francuskich i polskich kół wojskowych”. Traktat ten przewiduje rzekomo dostawę mater

jałów wojskowych dla Rosji na długoterminowe kredyty.

„Borsen Zeitung” przytacza w związku z tem komentarz angielskiego „Daily Express” iż ułoga zawarta została przeciw Niemcom, względnie w obawie przed planami Hitlera

wodniczący zwrócił się w tej sprawie do władz i by wydane były zarządzenia, któreby zabezpieczyły wymiar sprawiedliwości w toczącej się sprawie od wpływu czynników postronnych

Wniosek adw. Livo został o tyle uwzględniony że przewodniczący zwrócił na ten fakt uwagę prokuratorowi

Po zbadaniu jeszcze kilku świadków, których zeznania brzmiły podobnie jak poprzednich rozprawę odroczone

Rewizja granic.

WIEDEN 27. 7.

„Neue Freie Presse” publikuje dziś wywiad z bawiarzem chwilowo w Wiedniu rumuńskim ministrem sprawiedliwości Michałem Popowiczem, który między innymi oświadczył że obecnie należy umożliwić rzeczowe rokowania między gabinetami poszczególnych państw. Z rokowań tych trzeba jednak zgó

ry wyłączyć wszystkie momenty polityczne. Pakt czterech i pakt 8-u są nowymi podstawami stabilizacji stosunków politycznych. Dykusja na temat rewizji umilkła na 10 lat. Jeśliby ją jednak podjąć na nowo, to nie wydałaby ona żadnych pozytywnych wyników. Wszystkie państwa powinny nareszcie zrozumieć, że rewizja równa się wojnie

TROCKI I STALIN.

PARYŻ, 27. 7.

„Le Populaire” zapewnia, że pobyt Trockiego w Royat łączy się z pobytem tamże Litwinowa. Jedne wiadomości opiewają, że to Francja pragnęła przyczynić się do spotkania dwóch tych pokłóconych ze sobą dygnitarzy sowieckich. Według innych wiadomości sam Litwinow żądał wpuszczenia Trockiego do Francji, aby mógł nawiązać kontakt w Royat. Tak czy ośak zdaje się nie ulegać kwestji, że Sowieci zależy na pozyskaniu wpływów zagranicznych Trockiego, gdyż pogodzenie się Stalina z Trockim byłoby attem w grze dyplomatycznej Kremla.

O sądy rozjemcze dla pracowników umysłowych

Centralna rada pracownicza, jednocząca cztery największe ogólnokrajowe centrale związków pracowników państwowych, samorządowych i prywatnych w liczbie około pół miliona, zabiega o audyencję u prezesa Rady Ministrów, pragnąc przedłożyć mu osobiście postulaty zawarte w złożonym w prezydium Rady Ministrów memorjale. Memorjał ten dotyczy wysokości poborów pracowników pań-

stwowch, wprowadzenia sądów rozjemczych dla pracowników prywatnych etc.

Między in, memorjał wskazuje na potrzebę uprzedniego wysłuchiwania przez rząd w sprawach uposażeniowych, opinii naczelnej reprezentacji pracowniczej, aby ogół pracowników nie był stawiany w tej mierze wobec faktów dokonanych

Kapitan Skarżyński powróci do Warszawy 7 sierpn.

PROCES WADOWICKI.

WADOWICE, 27. 7.

Na wstępie rozprawy przewodniczący oznajmił, że trybunał powziął decyzję co do wniosków obrony i postanowił załatwić je od mownie. Obrona domagała się nieodczytywania zeznań i nieprotokółowania świadków, którzy byli jednocześnie oskarżonymi lub poeizzanymi o udział w zajściach. Świadków takich było sporo i już przewijali się na rozprawie środowiej.

WYCOFYWANIE ZEZNAN

Do takich należał Michał Ryłko z Rajczy który był przez krótki czas aresztowany. Takim był Ludwik Jęrkiewicz, który należy do osób podejrzanych o udział w zaiściach i przeciwko któremu toczy się dalej dochodzenie. Jestto świadek mało inteligentny, który przysłuchując się odczytywanym zeznaniom, potwierdza je w pewnych momentach, mówiąc: „Tak było”, ażeby w chwili później przy konfrontacji w tej samej sprawie odpowiedzieć:

— Tak nie było.

Świadek Ludwik Zamala z Soli opowiada, że już na tydzień przed zaiściami słyszał, że „będzie regulacja” (rewolucja), że się będą bić Żydów, nie potrafi jednak wytłumaczyć, skąd słyszał te wieści i zapowiedzi. Przyszedł do Rajczy, bo Patryas mówił mu, że „nadszedł rozkaz”. Podczas zaiść słyszał ale nie słyszał trąbki.

CO SIĘ DZIAŁO NA MOS'IE.

Duże ożywienie na rozprawie wniosły zeznania kupca z Rajczy, Natana Kalfasa. Między jego wyjaśnieniami, a zeznaniami oskarżonych, zachodziły duże różnice. Naprzykład oskarżeni określali tłum, który miał atakować most na 100 do 200 osób; zdaniem Kalfasa, tłum ten miał liczyć 1500—1700 ludzi. Ktoś Kalfasowi powiedział:

— Tej nocy będzie przewrót w Polsce. O godz. 12 generał Haller obejmuje rząd, ale wy, Żydzi, się nie bójcie, wam się nic nie stanie.

Kalfas nie umiał określić, od kogo to słyszał. Strzaski, wedle jego opowiadania padły obu stron. Tłum, krzychał: „Hurra!” i trzykrotnie atakował most. Przy czwartym

ataku padło czterech rannych i tłum wtedy zaczął uciekać. Wśród tej paniki nagle rozległ się głos:

— Do cholery, nie uciekajcie!
Świadek poznał głos Płoskonki.

FILAR OSKARZENIA.

Następny świadek Wawrzyniec Figura nie został zaprzysiężony. Akt oskarżenia w znacznej części oparł się na jego zeznaniach złożonych w śledztwie. — tem większe prze to wrażenie wywołało na sali to, co mówił w sądzie.

Przew.: — Przypomina pan sobie zaiście z dn. 14 marca?

Sw.: — Muszę oświadczyć, że wiele rzeczy z tych które zeznałem podczas dochodzenia, są nieprawdziwe. Zeznawałem tak bo się bałem.

Przew.: — Czy świadek był w Rajczy 14 marca?

Sw.: — Tak, poszedłem z kolegą.

Przew.: — A 15 marca czy świadek widział się z Zielnikiem?

Sw.: — Nie!

Przew.: — W śledztwie zeznał pan, że Zielnik spytał pana, jak tam w Rajczy poszło. Wtedy pan mówił, że nienajgorzej, a Zielnik odpowiedział, że byłoby lepiej, gdyby przebieg druty telegraficzne i telefoniczne.

Sw.: — To nieprawda. Zeznania te złożyłem ze strachu. W czasie dochodzenia kilkakrotnie mdlałem...

Po wysłuchaniu zeznań św. Figury mecenas Livo składa następujący wniosek:

Wysoki Sądzie! Przed chwilą usłyszeliśmy tu z ust świadka zeznania, które naprawdę mrozą krew w żyłach. Oto od świadka tego wymuszono zeznania, podawano mu co ma mówić. Ale to mało: jeszcze raz tuż przed rozprawą, groził mu Sliwczynski

Wysoki Sądzie! Padły nazwiska tych, którzy dopuszczali się czynów karygodnych przeciw wymiarowi sprawiedliwości. Zachodzi uzasadniona obawa, że presja na świadków, by w zeznaniach swych obciążali oskarżonych będzie i nadal wywierana. W ten sposób ludzie niewinni mogą być potępiani i ukarani. Zwracam się więc z apelem, aby pan prze-

PARYŻ 27. 7.

Dziś rano wylądował w Boulogne kpt. Skarżyński z którym przybyła do Francji maszyna RWD-5. Dziś rozpocznie się montaż tej maszyny który potrwa co najmniej 3 dni. Natychmiast po wypróbowaniu motoru i zbadaniu stanu maszyny kpt. Skarżyński wystartuje z Boulogne do Paryża gdzie powitany będzie przez przedstawicieli ambasady polskiej we Francji oraz francuskie lotnicze władze wojskowe

Następnego dnia kpt. Skarżyński wystartuje do Polski tak by wylądować w Warszawie dnia 2 go sierpnia, to jest w nadchodzącą środę

Na lotnisku odbędą się uroczystości powitalne których program podany będzie wkrótce do wiadomości publicznej

Ucieczka więźniów w Rzeszowie

Kraków 27-7

Z Rzeszowa donoszą, że podczas codziennego spaceru na dziedzińcu więzienia w Rzeszowie dwaj więźniowie przedostali się przez mur więzienny i usiłowali zbiec. Jeden z nich przy zeskakiwaniu z muru złamał nogę i dzięki temu został natychmiast ujęty, drugi natomiast, odsiadujący karę półtora roku więzienia za napad rabunkowy, niejaki Józef Wór, zbiegł w kierunku Wisłoka i znikł w tłumie kąpiących się w rzece ludzi, rzuciwszy z siebie więzienną ubranie. Nie zdolano go dotychczas ująć.

Częściowe umorzenie zaległości

Na skutek starań poczynionych przez rząd związków właścicieli przedsiębiorstw autobusowych w Polsce w najbliższych dniach należy spodziewać się ukazania zarządzenia ministerstwa komunikacji dotyczącego częściowego umorzenia zaległości z tytułu państwowego umorzenia zaległości. Umorzenia następować będą indywidualnie na skutek decyzji władz wojewódzkich. Rewizja zaległości dotyczyć będzie wszystkich zaległości powstałych po wprowadzeniu państwowego funduszu drogowego

Forpocztę masonerii w Polsce

WOLNOMYSLICIELE I BEZBOŻNICY.

Wcześniej przejawiało swoją działalność jedno z najbardziej awangardowych stowarzyszeń masonskich, mianowicie Stowarzyszenie wolnomyslicieli polskich, którego statut został zatwierdzony w lecie r. 1921.

Naibardziej czynnymi akuszerami przy narodzeniu się stowarzyszenia wolnomyslicieli byli Ignacy Halpern, profesor Wolnej Wszechnicy, obecnie członek loży niemieckiej, potem drugi żyd Józef Landau i trzeci żyd D. Jabłoński. W sukurs im przyszedł czwarty żyd zdemaskowany ostatecznie, jako bolszewik a ukrywający się pod różnymi szwajcarskimi i używający nazwiska starej szlacheckiej rodziny z lubelskiego, jako pseudonim; mowa tu o „Janie Hemplu”.

Stowarzyszenie Wolnomyslicieli, kierowane przez masonerię, postawiło sobie za zadanie między innymi „domaganie się nie tylko usunięcia ze szkół religii, jako przedmiotu obowiązkowego, ale także zupełnego uniezależnienia szkoły państwowej od wpływów kościelnych, zniesienia wszelkich przywilejów kościoła rzymsko katolickiego i zupełnego oddzielenia kościoła od państwa”.

Ze stowarzyszeniem wolnomyslicieli połączyła się założona w r. 1922 „Wspólnota Twórczości”. Wspólnota zorganizowana była przez żyda M. Lubeckiego i składała się z samych prawie żydów. Członek Wspólnoty musiał zerwać z wszystkimi istniejącymi wyznaniem. Wspólnota uważa się za „zbór wolno-religijny”. Oczywiście zerwanie ma znaczenie tylko dla chrześcijan, bo stowarzyszenie to jest z ducha żydowskie, ma na celu zwalczać nacjonalizm z punktu widzenia etyki (czyli żydowskiego nacjonalizmu nie rusza), zwalcza uprzedzenia do żydów, a szczególnie ostro występuje przeciwko niechęci do małżeństw mieszanych, polsko-żydowskich.

Cel tego masonskiego stowarzyszenia jest wyraźny. Działalność zaś stow. Wolnomyslicieli połączonego z Wspólnotą twórczości nie dała na siebie czekać. Dla inteligencji specjalnie powstał w r. 1930 miesięcznik „Racjonalista”, jako organ warszawskiego koła intelektualistów Polskiego Związku myśli wolnej. W nim wodzą p. Tadeusz Kotarbiński, prof. Henryk Ułaszyn (z Poznania) i wzmiankowany już Józef Landau.

Z wyroków procesów sądowych, o których nieraz czytamy w gazetach, widać że różne koła towarzyszące Wolnomyslicieli uprawiają, oprócz wyraźnego bezbożnictwa i zwalczania katolicyzmu, także i propagandę bolszewizmu. Stowarzyszenie Wolnomyslicieli prowadzi również akcję przeciw rodzinie chrześcijańskiej, dążąc do jej rozsadzenia. W skutkach mamy bezczyny napad w klasztorze częstochowskim oraz znaną akcję w szkołach rozluźniającą moralność (np. Łomża), przeciwko księżom katechetom przeciw wykładowi religii w szkołach itp.

Zwraca uwagę pewna cicha kooperacja między filaretami a wolnomyslicieli, polegająca na wypożyczaniu sobie ludzi, t. j. te same osoby widzi się czynne w obu stowarzyszeniach, pp. Kotarbiński, Ułaszyn, Weychert-Szymanowscy i t. p. Prof. Szymanowski wolał się rozkazem usunąć krzyża z auli Inst. Weterynaryjnego.

Charakterystyczne jest również, że wśród członków stow. wolnomyslicieli obok żydów duży procent stanowią protestanci i kalwini i oni to na zapleczu występują przeciwko kościołowi katolickiemu, bo właściwie główną walkę prowadzi się z katolicyzmem. Reszta to mydlenie oczu.

PLANOWA OFENSYWA WOLNOMULARSTWA

Polska została przez masonów podzielona na grupy zawodowe, które znow masoni starają się opanować przez swoich ludzi. Tak w przemyśle i w jego organizacji, czy w Lewiatanie, grają niepoślednią rolę pp. Natansonowie. Prezesem Związku polskich hut żelaznych jest b. minister pracy L. Darowski, o którym powszechnie wiadomo, że należy do wolnomularzy; w spółdzielczości działają masoni Thugutt i Z. Chmielewski. Thugutt łącznie z masonem dr. Motzem (tym z Paryża), mają wpływ na ruch ludowy. Dużo jest także masonów wśród ludowców sanacyjnych. Kierownictwo Naczelnej Izby Lekarskiej znajduje się w rękach masonów starej daty: d-ra W. Chodźki bardzo czynnego politycznie w okresie okupacji i d-ra Michałowicza. Podobnie też prezesem Naczelnej rady adwokackiej jest mason adw. Fr. Paschalski. Związek dziennikarzy jest w rękach masonerii (prezisi: Beauré, Stefan Grostern i in.) PEN-klub, jako też i Związek zawodowy literatów polskich steruje pod flagą masonską, którą dzierży p. Juliusz Kaden-Bandrowski; podobno do wolnomularzy przystąpiła przed paru laty i Zofia Nałkowska, obecna prezeska ZZLP. Ant. Ossendowski, prezes Tow. Liter. i Dziennikarzy Polskich jest także wolnomularzem. Specjalnie wśród kobiet działa Związek pracy obywatelskiej kobiet, opanowany przez wolnomularzy. Na terenie Związku czynna jest p. Kipowa z domu Wasserberg, żona historyka Kipy, wielkiego sekretarza Wol. Loży Polskiej. Te wpływy masonskie filtrują się i przez p. Waśniewską posłankę z BB. Nawet takie stowarzyszenie, jak Polskie Tow. Krajoznawcze jest przez nich opanowane (A. Janowski).

Od kilku lat masoneria stara się usilnie o to, aby zakładać jacejki na terenie życia kulturalnego, stopniowo poddawane są jej wpływom różne instytucje. Opanowany jest przez nią całkowicie Związek młodzieży wiejskiej, gdzie wybitną rolę gra antyklerykał i jak mówią ateista Kazimierz Maj, całkowicie w rękach masonerii znajduje się Związek nauczycielstwa polskiego (dawniej Związek nauczycieli szkół powszechnych), którzy z uporem dąży do całkowitej laicyzacji szkolnictwa nie już na wzór francuski, ale — bolszewicki. Związek odegrał wybitną rolę w ostatnio przeprowadzanej reformie szkolnictwa nie tylko niższego, średniego, ale i wyższego.

Wpływom wolnomularzy poddany jest i Związek Teatrów Ludowych, jak i w ogóle cała Federacja oświatowa organizacji społecznych, w której kierowniczą rolę odgrywiają pp. Kaz. Maj, Kaz. Czapinski, osobisty nieprzyjaciel Pana Boga i księży żydówka Helena Orsza-Radlińska, wybitna masonka, siostra wybitnego wolnomularza Br. Raichmana. Polski Fidać jest pod wpływem masonerii. Na jego czele, jak wiadomo, stoi gen. Górecki, dyr. Banku Gosp. Kraj. Niemal cała delegacja polska w Lidze Narodów należy do masonów. Tę tradycję rozpoczął dr. W. Chodźko, inż. Sokal i dr. Rajchman. Wsobiński stopnia masonem jest prof. B. Dembiński, prez grupy polsk. Unii Międzyparlamentarnej, prez. gener. Tow. Przyj. Ligi Narodów, oraz p. Fr. Putaski.

Na odcinku kulturalnym współpracuje z organizacjami masonskimi „seksual-demokracja”, mająca na celu zburzenie rodziny i religii. Akcja na tym terenie prowadzona jest pod przewodnictwem Boya Żeleńskiego, po kądziele frankisty, któremu w sukurs pospieszili hurmem żydzi. Istnieją dane, że Boy jest masonem, a w każdym razie jest powołnym na-

przedzie w rękach masonerii, a nawet bezpośrednio loż żydowskich.

Polska jest więc odrutowana, niczym Eruwem, różnymi tajnymi, organizacjami masonskimi i wszelkimi pół-jawnymi i jawnymi stowarzyszeniami, kierowanymi przez wolnomularstwo. Jest to państwo w państwie.

Jakież osiem lat temu Mussolini powiedział:

„Jest to straszne, potworne, aby urzędnicy, a nawet wysocy dostojnicy uczęszczali do loż, a co więcej, żeby informowali loże, co się dzieje w rządzie i brali od loż rozkazy. Instytucje państwowe, które wymierzają sprawiedliwość i wychowują nowe pokolenia i które reprezentują siły zbrojne, jakie w każdej chwili mają być gotowe do obrony Ojczyzny, nległy wpływowi masonerii. To jest niedopuszczalne, to się musi skończyć”.

Tak mówił Mussolini i rozpoczął walkę z masonerią.

Myśl Narodowa.

Tarcia wśród młodzieży sanacyjnej

Awangarda, organ młodzieży narodowej, wskazuje na liczne konflikty, które zarysowały się ostatnio wśród młodzieży sanacyjnej.

Na odcinku młodzieży „sanacyjnej” ostatnie tygodnie przyniosły nam szereg znamienitych faktów. Poza poznańskim kongresem Legionu młodych, który uwydatnił w całej wyrazistości kolektywistyczne i antykatolickie stanowisko tej organizacji, zantować należy przedewszystkiem szereg nowych walk i rozłamów. Najpierw więc rozbiła się na dwie, niemal równe części Myśl Mocarstwowa; nową secesję, kto wie czy nie dziesiątą już z rzędu, przeżywa młodzież Demokratyczna, z której na terenie Poznania wystąpiło około trzydziestu najwybitniejszych członków. Na wyższych uczelniach Krakowa rozgorzała zacięta walka między „demokratami” z jednej strony a „Strzelcem” i „Legionem Młodych” z drugiej strony. Organy prasowe młodzieży „państwowej” prowadzą ze sobą homeryckie boje, obzracając się nawzajem zarzutami natury nie tylko ideowej, ale i etycznej.

Widowisko to nie może dziwić nikogo, kto zdaje sobie sprawę, jak jednolite elementy reprezentuje t. zw. młodzież państwowa. Poza pewnymi cechami wspólnymi, o których „Awangarda” niedawno pisała, pstrokaczem jest tu bodaj większa jeszcze niż w „starej” B.B.; obok komunistów widzimy skrajnych liberałów i obrońców systemu wielkokapitalistycznego; ateści i wolnomyslicieli sąsiadują o miedzę ze starzymi niewatpliwie katolikami; zwolennicy dyktatury z wyznawcami parlamentaryzmu i demokracji.

Gorzej, że, jak już wspomnieliśmy „państwowcy” poczynają się nawzajem dyskwalifikować w dziedzinie moralnej. Znane są deklaracje obu zwalczających się ołdów Myśli Mocarstwowej, zarzucając sobie „rykoszetem” zaprzeczanie się pewnym ołdom starszego społeczeństwa wzajemian za takie czy inne świadczenia natury materialnej. Świeżo znów organ prawego ołdów „Myśli Mocarstwowej” „Bunt Młodych” nazwał członków Legionu Młodych „dziwymi posadkiewiczami, mandatówcami, pensjonatami, oczekującymi na posady”, a z swej strony organ Legionu Młodych „Akademik - Legionista” określił „mocarstwowców” mianem „bezwolnych kandydatów na dygnitarzy”.

NA MARGINESIE

Pocziwe stworzenia

Kiedy Papużński, po godzinnej jeździe koleją, godzinem trzęsieniu się w autobusie „Ekspress Kogutkowski” i półgodzinym spacerem piaszczystą „polską” drogą od szosy, dotarł wreszcie do Pośladowic — ledwo po znał tam zagrodę Rocha Onucy, u którego zeszłego roku spędziła lato pani Papużńska z dziećmi na letnisku.

Przed domem mieszkalnym Rocha Onucy, w ogródku, na podwórzu i nawet na przylegającej do domostwa łączce były ule!

— Pięknie sobie poczynacie, panie gospodarzu — pochwalił te inowacje Papużński po przywitaniu się z Rochem Onucą.

— Ano... — odpowiedział Roch.

— Piękne to zajęcie; pszczelnictwo! Tradycja staropolska! Psieki miodem płynące!

— Ano! — potwierdził znów Roch.

— Ale chociaż to takie piękne, takie piastowskie, takie słowiańskie, to jednak zawsze trochę wam te ule koło domu muszą przeszkadzać?

— Może ta i przeszkadzają.

— Bo to i podejść teraz do waszej zagrody trudno, żeby pszczoły nie uzadliły.

— Wiadomo — kiwnął głową Roch.

— Chyba więc, że wam bardzo duży dochód dają?

— E! — machnął ręką Roch — docho-

du, to ta tyle z tego, co kot napłakał!

— Więc po co trzymacie tyle tych uli?

— Bo to proszę łaski pana, pszczoła to je bardzo pocziwe stworzenie!

Odpowiedź ta zdziwiła nieco Papużńskiego, bo, znając swego dawnego gospodarza, nie posadzał go ani przez chwilę o bezinteresowne przywiązanie do czegośkolwiek bądź — a Roch mówił dalej:

Zmiany w rządzie

Sezon ogórków politycznych zdaje się być przerwany, albowiem coraz głośniej kursować zaczynają pogłoski o zmianach mających nastąpić w składzie obecnego rządu. Zmiany te choć nie nastąpią prawdopodobnie zaraz, są już obecnie omawiane w sferach decydujących.

Przedewszystkiem tedy mówi się o zmianie na stanowisku ministra komunikacji P. min. Butkiewicz ma ustąpić z zajmowanego stanowiska, a na jego miejsce przyszedłby prawdopodobnie generał brygady Felicjan

Sławoj-Składkowski, obecny drugi wice-minister spraw wojskowych, który już wkrótce przechodzi na emeryturę. Mówi się, że obecny minister komunikacji p. Butkiewicz pozostałby na stanowisku wiceministra w tym resorcie, jako siła fachowa ewentualnie powróciłby na zajmowane dotychczas stanowisko dyrektora kolei.

Bardziej może sensacyjna zmiana dotyczyć ma resortu sprawiedliwości ustąpienia ministra Michałowskiego.

Mniej walut obcych i mniejszy obieg banknotów

Według ostatniego bilansu dekadowego zapas złota w Banku Polskim wynosił w dniu 20 bm. 472,7 milionów zł. O blisko 6 milionów zł obniżył się stan pieniędzy z zagranicy i dewiz, zmniejszyły się także o 6 milionów udzielone przez bank kredyty. Portfel wekslowy wynosi 614 milionów zł, pożyczki zabezpieczone zastawami 94,9 miliony zł. Bilanów skarbowych zdyskontował Bank Polski na sumę 47 milionów zł. Przejęty przez Bank Polski zapas monet srebrnych i bilonu wynosi obecnie 49 milionów zł. „Inne aktywa” figurują w bilansie kwotą 168 milionów zł, „inne pasywa” 312 milionów zł. Natychmiast płatne zobowiązania zwiększyły się o 29 milionów do sumy 182 milionów zł. Obieg banknotów jest mniejszy w porównaniu z po-

przednią dekadą o 40 milionów zł i wynosi 981 milionów zł.

Pokrycie banknotów złotem wynosi 44,47 procent, tj. 14,47 procent ponad normę statutową.

Monopol tytoniowy wolny od opłat drogowych

Na zapytanie jednego z wojewodów wyjaśniło ministerstwo spraw wewnętrznych iż przedsiębiorstwo państwowe „Polski Monopol Tytoniowy” wolne jest od opłat drogowych, nakładanych przez samorząd na utrzymanie dróg powiatowych. Pobór tych opłat od monopolu tytoniowego jest niedopuszczalny.

— Tak bardzo pocziwe stworzenia... Kiedyś to mi tak sekwestratora pożądlili, że tu już do mnie nie przyjeżdża! Al.

43)

C. DOYLE

Ponura firma

Udało mu się już wyszukać odpowiedniego agenta, który do tej roli nadawał się prawie tak samo dobrze, jak major Clutterbuck. Zaczynał ten człowiek odjechać już do Rosji.

— Spodziewam się! — odrzekł Ezra — zachowaliśmy wielką ostrożność w tem wszystkim, co jest zasadniczym warunkiem powodzenia. Langworthy jest już pewnie w Tobolsku. Sam mu wręczyłem taką ilość niezlifowanych kamieni, że jestem pewny, że mu one wystarczą.

— Także i dla ciebie są już pieniądze przygotowane. Zebrałem znów ponad trzy dziesiąty tysiące funtów. Mogłem dostać więcej, lecz obawiałem się, aby z tego powodu nie powstały jakieś szkodliwe dla nas plotki.

— Niedługo już odjadę parowcem „Cypria” — rzekł Ezra. — Za miesiąc będę już w południowej Afryce, bo chciałbym być na miejscu przynajmniej na dwa tygodnie przed przybyciem wieści od Langworthyego, aby nie wzbudzić żadnych podejrzeń Tymczasem oprócz Langworthyego nikt nie zna naszych zamiarów.

— Z wyjątkiem twego przyjaciela, majora Clutterbucka.

Ponury cień przesunął się po twarzy Ezry, i jego wargi zacisnęły się w sposób, nie wróżący nic dobrego majorowi, gdyby się w sposób, nie wróżący nic dobrego majorowi. Gdyby się kiedyś na łasce młodego człowieka znalazł.

ROZDZIAŁ XVI

Przestępując po raz pierwszy próg kantoru, z dumą uświadamiał sobie eks-student medycyny, że stał się jednym z kierowników wielkiego i ruchliwego przedsiębiorstwa. Obdarzony silnie rozwiniętym zmysłem praktycznym, postanowił nie zmarnować się i wytrwać na świeżo obranym posterunku.

Należało przedewszystkiem zaznajomić się z nowym zawodem, i Tom wziął się odrazu z zapałem do pracy. Urzędnicy kantoru przekonali się prędko, że Tom nie zamierza bynajmniej poprzestać na obcinaniu kuponów od swego kapitału, włożonego do Spółki, lecz przeciwnie — z całym zamięłowaniem wykonuje najprostszą funkcję w kantorze, byle tylko iść naprzód i poznać gruntownie całą pracę biurową. Stary Gilray odrazu poznał się na tem i mimo pewnej niechęci, którą odczuł z początku dla przybysza, nie mógł odmówić mu swego szacunku.

Naczelnny buchalter był dotychczas w nieobecności Girdlestone'ów pierwszą osobą w kantorze; siedząc na wysokim krześle i dozorcując swych podwładnych, nie miał niko go nad sobą i cieszył się zupełną samodzielnością. Az nagle, pewnego dnia wniesiono drugie wysokie krzesło i zajął je jakiś młody, opalony, silnie zbudowany przybysz — i odtąd kantor miał dwóch królów.

Po trzydziestoletniej pracy w kantorze Gilray uczuł się głęboko dotknięty tem jawem ograniczeniem swego dotychczasowego samowładztwa. Lecz natręt okazał się tak miłym, prostym i wdzięcznym za każde objaśnienie towarzyszem, że gniew starego buchaltera — o ile był on przy swojej dobronosności wogóle zdolnym do gniewu — szybko minął i zaczął nawet odczuwać sympatię do nowego współpracownika.

Drobny przypadek pogłębił jeszcze to uczucie Gilraya do Toma. Pewnego dnia, mia-

wych obowiązków, jeden z młodych urzędników, który widocznie nie pojął jeszcze, jakie właściwie stanowisko zajął młody człowiek w kantorze, korzystając z nieobecności Girdlestone'ów, rzucił dla żartu dużą ciężką linie na pochylonego nad pracą Gilraya tak, że ta, spadając ugodziła starego buchaltera w głowę. Tom, który całe to zaiscie zauważył, natychmiast zerwał się z miejsca i stanął przed winowajcą, patrząc weń groźnie błyszczącymi oczyma. Ten, zbladły ze strachu, wymruczał tylko nic nie znaczące usprawiedliwienie.

— Niech pan w tej chwili prosi o przebaczenie! — krzyknął ostro Tom.

Rozkaz ten został natychmiast wykonany i zaczynał Gilray, podając rękę winowajcy, zlikwidować całe zaiscie.

Wypadek ten okazał obecnym charakterem nowego współnika we właściwym świetle.

Nieraz już zdarzało się, że naczelnny buchalter, gdy mu jego podwładni zbyt dokuczali, był zmuszony udać się na skargę do Johna Girdlestone'a, ale zastępowanie przez Toma prawa lynchu w kantorze było nowością. Od tego dnia młody człowiek zyskał na znaczeniu u swoich podwładnych, a Gilray stał się wprost jego niewolnikiem. Ta przyjaźń ze starym buchalterem była bardzo dla Toma pożyteczną, gdyż dzięki jego mądrym wskazówkom i cierpliwym objaśnieniom mógł młody współnik bardzo szybko wniknąć w istotę przedsiębiorstwa.

Girdlestone wezwał go pewnego dnia do swego kantoru i wyraził mu swoje uznanie dla jego gorliwości.

— Mój młody, kochany panie — rzekł swoim patriarchalnym sposobem mówienia — cieszę się bardzo, że pan dba tak usilnie o interesy firmy, jak się o tem od Gilraya dowiedziałem.

D. c. n.

Kronika Przed wielką redukcją pracowników miejskich

LIPIEC

28

Piątek,

KALENDARZYK

Innoc. i Wikt.

Wiceprezes Witkowski rejentem w Łodzi

(a) Jak nas informują, dekretem Ministra Sprawiedliwości mianowany został rejentem w Łodzi p. Bronisław Witkowski, b. długoletni wiceprezes Sądu Okręgowego w Łodzi, a następnie pisarz hipoteczny. Rejent Witkowski otworzył już kancelarię przy wydziale hipotecznym Sądu Okręgowego w Łodzi, ulica Pomorska 21.

Tymczasowe przeniesienie Kasy Chorych.

(p) W związku z przeprowadzaniem obecnie remontu w lecznicy pierwszej Kasy Chorych (Karola 28) chorzy zamieszkali na terenie, podporządkowanym tej lecznicy, kierowani są obecnie do lecznicy Nr. 2, przy ul. Piotrkowskiej 17.

Również wszelkie zgłoszenia o skierowaniu lekarzy do chorego należy składać w lecznicy Nr. 2.

W lecznicy Nr. 1 dyżurują tylko urzędnicy dla poinformowania zgłaszających się pacjentów, dokąd winni się zwracać w danych sprawach chorobowych.

Wybory do Izby rolniczej

(p) Obecnie w okresie do dnia 15 sierpnia r.b. odbywają się w sejmikach powiatowych wybory radców do łódzkiej Izby rolniczej.

Okręg łódzkiej Izby rolniczej wybiera dwudziestu radców z tego osiem powiatów po dwóch radców zaś cztery sejmiki powiatowe po jednym radcy.

W sobotę dnia 29 b.m. odbędą się wybory w sejmiku powiatowym w Seradzu w poniedziałek 31 b.m. w sejmiku powiatowym w Koninie.

Termin wyborów w łódzkim sejmiku powiatowym nie został jeszcze definitywnie ustalony.

Generalna lustracja przez dozory sanitarne

Po lustracji przeprowadzonej przez Stację Rosickiego, obecnie wszystkie dozory sanitarne na terenie własnych dzielnic prowadzą energiczne badania stanu sanitarnego, higienicznego i bezpieczeństwa ogniowego w domach, klatkach, schodowych, strychach i t. d.

Komisje lustracyjne, zgodnie z zarządzeniem wydanym w tej mierze nakładając kar doraźnie, ostrzegają winnych przed odpowiedzialnością i naczynają przeprowadzenie odnośnych poprawek w określonym terminie, który z reguły jest bardzo krótki.

Dotyczy to zarówno czystości podwórza, klatek schodowych, ubikacji, śmietników, jak też strychów, skąd ze względów na bezpieczeństwo ogniowe usuwane być muszą wszelkie łatwopalne zbędne rzeczy tudzież klatek schodowych, które muszą być doprowadzone do bezpiecznego stanu używalności oraz czy to utrzymane i oświetlone.

W wypadku nie zastosowania się do zarządzeń komisji lustracyjnych, winni zostają pociągnięci do surowej odpowiedzialności karnej.

Cofnięte wypowiedzenia urzędników etatowych. Powołanie do życia komisji dyscyplinarnej, emerytalnej i budowlanej.

(a) Konferencje które prowadzi Komisarz Wojewódzki z poszczególnymi naczelnikami wydziałów Zarządu Miejskiego dobiegają końca.

W dniu wczorajszym p. Komisarz konferował z naczelnikiem wydziału oświaty i kultury p. Waltrusem który zdawał sprawozdanie o sprawach jego resortu.

W ciągu przyszłego tygodnia odbędą się konferencje z naczelnikami pozostałych wydziałów, a mianowicie z naczelnikiem biura wojakowego p. Rutkowskim, naczelnikiem wydziału statystycznego p. Rossetem, naczelnikiem wydziału ewidencji ludności dyr. Zalewskim, naczelnikiem urzędu przemysłowego inż. Berlinerem oraz naczelnikiem urzędu kontroli dr. Grabowskim.

Konferencje z poszczególnymi naczelnikami Komisarz inż. Wojewódzki prowadzi przez kilka godzin albowiem dąży do wstępnego zapoznania się z bolączkami poszczególnych resortów, aby w ten sposób mieć właściwy obraz o całokształcie gospodarki miejskiej.

Niezależnie od powyższych konferencji p. Komisarz przyjmuje interesantów obecnie codziennie w godzinach od 10 do 12 oraz wydaje zarządzenia celem usprawnienia pracy oraz uzupełnienia poszczególnych komisji, które jak wiadomo w związku z rozwiązaniem rady miejskiej i Magistratu automatycznie przestały istnieć.

Nowe komisje

W pierwszym rzędzie p. Komisarz powołał do życia komisję dyscyplinarną w skład której weszli wyżsi urzędnicy zarządu miejskiego. Na czele komisji dyscyplinarnej I-ej instancji stanął adw. Strohmajer zaś przewodnictwem w II-ej instancji objął osobiście Komisarz Wojewódzki.

Równocześnie powołano do życia komisję emerytalną dla pracowników miejskich, do której weszli wyżsi urzędnicy zarządu miejskiego a przewodnictwem objął dyr. Kalinowski.

Przewodniczącym komisji emerytalnej II instancji jest Komisarz inż. Wojewódzki.

Należy zaznaczyć, że zarówno komisje dyscyplinarne jak i emerytalne stanowią w połowie przedstawicieli zarządu miejskiego zaś w połowie przedstawicieli związków zawodowych pracowników miejskich.

Jak nas informują przedstawiciele związków zawodowych reprezentowani będą w dotychczasowym składzie a jedynie przedstawiciele zarządu miasta, delegowani zostają z nominacją p. Komisarza.

Następnie ze względu na konieczność jaknajszybszego rozpatrywania podań dotyczących ruchu budowlanego p. Komisarz powołał do życia komisję do rozpatrywania sprzeciwów związanych z zamierzeniami regulacji miasta.

Komisja powyższa w swoim czasie powołana została przez radę miejską a po rozwiązaniu tejże przestała istnieć automatycznie.

Ze względu na wielką ilość podań powołanie tej komisji stało się palącą koniecznością. Komisję budowlaną obecnie stanowią więc będą Komisarz inż. Wojewódzki, naczelnik wydziału budowlanego inż. Rybołowicz, inż. Lissowski, pp. Popielawski, b. radny Szoł, b. radny Fajn, b. radny Kowalski.

Komisje powyższe rozpoczęły już swe czynności.

Sprawa redukcji pracowników

Szczególną uwagę podczas konferencji zwrócił p. Komisarz na wydział podatkowy, który, jak wiadomo, w związku z przekaza-

niem agend, jakoteż ściągania podatków od nieruchomości, lokali i placów niezabudowanych urzędem skarbowym, wydział ten przestał istnieć.

Likwidacja wydziału podatkowego i przekształcenie go na oddział przy wydziale finansowym miała nastąpić po przekazaniu agend urzędem skarbowym, jednak obecnie utrzymana została pierwotna decyzja poprzedniego Magistratu i wydział podatkowy zostaje zlikwidowany z dniem 1 sierpnia r.b. W związku z likwidacją tegoż wydziału, jak już podawaliśmy, została przeprowadzona wielka redukcja pracowników zarówno kontraktowych, jak i etatowych.

P. Komisarz Wojewódzki po zapoznaniu się z postanowieniami poprzedniego Magistratu wydał decyzję, mocą której cofnięte zostały wypowiedzenia dla 62 pracowników etatowych, a jedynie redukcji ulegną pracownicy kontraktowi oraz ci, którzy nie posiadają odpowiednich kwalifikacji.

Tak więc z dniem 1 sierpnia r.b. zwolnionych zostanie 7 pracowników kontraktowych, z dniem 1 września 2 pracowników kontraktowych, 1 października 130 oraz 1 listopada 32 pracowników. Niezależnie od powyższego w związku z likwidacją wydziału podatkowego długoletni naczelnik tegoż wydziału p. Eugeniusz Richter z dniem 1 sierpnia r.b. przechodzi na emeryturę.

Dodatkowa komisja poborowa

(a) Dziś w piątek, 28 b.m. i jutro w sobotę, 29 b.m. od godziny 8-ej rano w lokalu przy ul. Piotrkowskiej 165 rozpoczyna urzędowanie dodatkowa komisja poborowa dla PKU Łódź Miasto II.

Zgłosić się winni poborowi rocznika 1912 i starszych, którzy nie stawiali dotychczas do przeglądu, nie mają uregulowanego stosunku do służby wojskowej, zamieszkują na terenie 1, 4, 6, 7, 10, 12, 13 i 14 komisariatów P P i otrzymali imienne wezwanie z Łódzkiego Starostwa Grodzkiego.

Oszust, który pobierał nieprawnie podatki

(a) W czasach, gdy autentycznemu urzędnikowi skarbowemu czy też miejskiemu rzadko od którego płatnika da się wycisnąć dobrowolnie kilka złotych, znalazł się oszust, który podszywając się bądź to za urzędnika skarbowego, czy też za miejskiego, inkasował zaległe podatki, pobierał zaliczki, przedstawiając wnioski o odroczenie lub rozłożenie na raty reszty, a nawet pobierał mniejsze łapówki za pewne ulgi.

Oszust znał dokładnie sytuację płatników, do których się zgłaszał, a operując z wielką znajomością rzeczy, nie wzbudzał podejrzeń i przez czas dłuższy operacje te udawały mu się.

Przed 2 dniami zgłosił się tenże osobnik do składu przy ulicy Piotrkowskiej 223. Właściciel powziął jednak pewne podejrzenia, albowiem oszust zdradził się w niektórych szczegółach.

Powiadomiono policję, która aresztowała oszusta. Okazał się nim 32letni Franciszek Wolski z Warszawy, notoryczny oszust, poprzednio już karany za podobne oszustwa.

Osadzono go w więzieniu do dyspozycji władz sądowych a równocześnie wszczęto dalsze poszukiwanie. Istnieje bowiem przypuszczenie, iż miał współników na terenie Łodzi.

Niezwykła wizyta

(a) Aleksy Jeske, zamieszkały przy ul. Złotej 12 zameldował, iż w czasie jego nieobecności przybył do niezamkniętego mieszkania Moszek Senator (Kilińskiego 40) i zabrał rzeczy jego wartości 600 zł Policja wdrożyła dochodzenie.

Zaginął 3-letni chłopiec

(a) Ludwik Andrysiak zamieszkały przy ulicy Wawelskiej 6 zameldował w komisariacie P. P. że przed 2 dniami synek tego 3-letni Wacław wyszedł z domu i zaginął od tej pory.

Za zaginionym malcem wdrożono poszukiwania.

Nieudana występy złodziejskie

(a) Teodor Wacusi zamieszkały przy ul. Andrzeja 60 zameldował, iż z garażu przy ul. Wólczańskiej 67 Franciszek Rajch (Abramowski 17) skradł różne części samochodowe wartości 240 zł.

Do firmy Pań przy ul. Piorkowskiej 73 przybył Benjamin Chmielnicki, zamieszkały przy ul. Pieprzowej 13 i korzystając z nieuwagi sprzedawczyni, szmulem skradł sztukę popieliny wartości 3000 zł.

Kradzież apossreżono jednakże i złodzieja zatrzymano.

Nocne dyżury aptek.

(p) Nocy dzisiejszej dyżurują apteki S—ców Leinwebera, plac Wolności 2 S—ców Hartmana, Młynarska 1, W. Danieleckiego, Piorkowska 127, A. Ferelmana, Cegielniana 32, J. Cymera, Wólczańska 37, S—ców Wójcickiego, Napiorkowskiego 27.

Pożar

(a) We wsi Poreby powiatu Wieluńskiego wybuchł pożar w zagrodzie Macieja Kwiatkowskiego. Ogień wszczął się w czasie zwózki zboża do stodoły i mimo rozpaczliwych wysiłków zniszczył 6 zabudowań mieszkalnych i gospodarczych, maszyny i zboże.

Straty obliczone na 12 000 zł. Przyczyną pożaru, jak ustalono był porzucony nieostrożnie niedopałek papierosa.

Zamach samobójczy

(a) Na placu Leonharda w celach samobójczych zatrzała się jodyna 28 letnia Helena Motlacks bezdomna i bezrobotna. Przybyły lekarz pogotowia po udzieleniu pierwszej pomocy przewiózł chorą do szpitala zapasowego.

Budowa gmachu Ymca

(a) Rozpoczęto już obecnie prace nad budową gmachu Y.M.C.A. między ulicą Moniuszki i Traugutta w dawnym Grand Ogródku, jak się dowiadujemy prowadzona jest w bardzo przyspieszonym tempie.

W myśl istniejących już planów, całość prac budowlanych podzielona została na kilka części które realizowane będą w ciągu kilku lat.

Pierwsza część, która ma być realizowana w roku bież., przewiduje wzniesienie gmachu pod dach, w tej części która mieścić będzie basen oraz sale gimnastyczne.

Druga część przewidująca pomieszczenia hotelu oraz trzecia — pomieszczenia lokale rozrywkowe oraz kluby towarzyskie i sportowe przewidziane jest na rok 1934.

Poparzenie

(a) W mieszkaniu rodziców poparzony został wrzątkiem 4-letni Eugeniusz Madejczyk (Podmiejska 10) chłopiec pozostawiony bez opieki przechylił garnek wrzątkiem i wylał zawartość na siebie odnosząc poparzenie twarzy, głowy i tułowia. Przybyły lekarz pogotowia ratunkowego, po udzieleniu pierwszej pomocy przewiózł poparzonego do szpitala Anny Marji w stanie ciężkim.

Szajka rabusiów przed sądem

a) W kwietniu 1933 r. w związku z rewolucją w Niemczech i surowymi represjami jakie stosowano wobec cudzoziemców powrócili do Polski 38-letni Florian Brosiak, 38-letni Aleksander Sitkiewicz 40 letni Marian Romitowski i 26 letni Bolesław Wardenkiewicz.

Wszyscy czterej w Niemczech tworzyli szajkę rabusiów, która grabiła lub okradała podróżnych.

Gdy grunt począł ich palić przedostali się przez zieloną granicę do Polski i tu grasowali w dalszym ciągu, rabując po drogach.

Dnia 17 czerwca r. b. na szosie Tuszyńskiej dokonano zuchwałego rabunku na osobie kupca trzody Bolesława Chojnackiego,

którego zatrzymali 4 ej osobnicy, uderzeniem łaski rwali z nóg a następnie zrabowali około 1000 zł. w gotówce.

Na krzyk napadniętego nadbiegli przechodnie z pomocą. Wszczęto niezwłocznie pościg i przy udziale policji zatrzymano wszystkich 4 ch rabusiów, którymi okazali się reemigranci z Prus; Brosiak Sitkiewicz Romitowski i Wardenkiewicz.

Aresztowano ich i osadzono w więzieniu w dniu zaś wczorajszym stanęli przed Sądem Grodzkim w Łodzi.

Po naradzie zapadł wyrok na mocy którego skazani zostali Florian Brosiak, Aleksander Sitkiewicz, Romitowski i Bolesław Wardenkiewicz każdy na 4 lata więz.

6 miesięcy więzienia za zabicie psa

a) W dniu 16 maja r. b. Stefan Ogiński z Piotrkowa, przybył do Łodzi i zdążył ze swym psem do miasta.

Na ulicy Skwerowej spotkał Stefana Dragalskiego, handlarza z Aleksandrowa. Gdy wymijali się na chodniku piesek Ogińskiego wskoczył łapkami przednimi na Dragalskiego który rozgniewany psim kaprysem kopnął

psa, a i to nie poskutkowało sięgnął do kieszeni wydobyl rewolwer i zastrzelił psinę.

Dragalskiego pociągnięto do odpowiedzialności karnej. W dniu wczorajszym Sąd Grodzki w Łodzi po rozpoznaniu sprawy skazał 48 letniego Stefana Dragalskiego na 6 mies. więzienia.

Niepożądana owacja

(a) Stanisław Biegasiak zamieszkały przy ulicy Aleksandryjskiej 22 przechodząc obok domu Nr 24 na tejże ulicy uderzona została spadającą doniczką z kwiatami.

Wskutek uderzenia Biegasiak odniósł okaleczenie głowy i twarzy. Rannej udzielił pomocy lekarz pogotowia.

Sąsiedzka pogawędka

(a) Abram Szwareberg, zamieszkały przy ul. Zgierskiej 63 z sąsiadem swym Bolesławem Waryńskim miał zadawniony spór na tle którego wynikały częste sprzeczki i awantury.

W dniu wczorajszym gwałtowna sprzeczka zamieniła się w bójkę w czasie której Waryński poranił Szwareberga. Rannemu udzielił pomocy wezwany lekarz pogotowia. Krewkiego sąsiada pociągnięto do odpowiedzialności karnej.

Wypadek w firmie Dessourmont

(a) W firmie Paul Dessourmont, Motte i S-ka przy ul. Wólczańskiej 219 w dniu wczorajszym miał miejsce wypadek przy pracy, którego ofiarą padł robotnik Aleksander Jastrzębski, zamieszkały przy ulicy Marszałkowskiej 28.

Jastrzębski w czasie przeładunku wełny, w pewnym momencie przygnieciony został spadającą belą i odniósł złamanie ręki oraz ciężkie uszkodzenie ciała.

Wezwany lekarz pogotowia po nałożeniu opatrunku przewiózł rannego do lecznicy.

Komunikat.

Zarząd Koła Łódzkiego Ogólnego Związku Podoficerów Rezerwy R. P. zawiadamia swoich członków że w sobotę dnia 5 go sierpnia b. r. w pierwszym terminie o godzinie 18 ej a w drugim bez względu na ilość członków o godz. 19-iej w lokalu własnym przy ul. Karola 8 odbędzie się Zebranie Ogólne z wyborem delegatów na Zjazd Kraiowy.

Ze względu na ważność spraw obecność wszystkich członków konieczna. Członkowie zalecający w opłatach członkowskich ponad 6 miesięcy tracą prawo brania udziału w obradach.

Zarząd.

Pogrzeb śp. komisarza Walmana

(a) W dniu wczorajszym odbył się pogrzeb zmarłego kierownika IV komisariatu P. P. m. Łodzi śp. Komisarza Wiktora Walmana Zwłoki zmarłego z domu przy ul. 11 listopada 63 przetransportowano na stary cmentarz prawosławny, gdzie odbył się pogrzeb.

Władze bezpieczeństwa publicznego reprezentowali naczelnik wydziału w Urzędzie woj. p. Berkowicz wicestarosta Rosicki inspektor P. P. i funkcjonariusze.

Kto otrzyma nagrody za raid turystyczny.

(a) Jak już donosiliśmy — w sobotę, dnia 29 bm. odbędzie się w urzędzie wojewódzkim wręczenie przez Wojewodę łódzkiego, p. Hauke-Nowaka, nagród dla uczestników raidu turystycznego, odbytego w województwie łódzkim, w poszukiwaniach najpiękniejszego krajobrazu.

Jak się dowiadujemy — nagrodę pierwszą otrzymuje inż. Witold Mackiewicz (632 punkty), drugą nagrodę — inż. Karol Kauczyński (602 punkty), trzecią nagrodę — Henryk Bellen (537 p.).

Humor

ZA DROGO

Młoda para płynie łódką w parku Helenów. Jest zachód słońca. Na pannę dział to rozmarzająco:

— Mogłabym tak płynąć tą łódką na koniec świata!

— Co — odpowiada młodzieniec — Na koniec świata? Po dwa złote za godzinę?

ZA PIĘĆ MINUT

— Czy prędko będziesz ubrana?

— Och, ci mężczyzno! Ciężko mnie o to samo pytasz! Przecie od godziny ci mówię, że będę gotowa za pięć minut!

TRZEBA UWAŻAĆ

Prowincjonalna drużyna futbolowa słucha pouczeń trenera:

— Przedewszystkiem moi panowie, trzeba ciągle uważać na piłkę.

— Ja myślę przerywa — jeden ze sportsmenów. — Przecie taką piłką kosztuje grubo pieniądze!

„Przewodnik Katolicki” na indeksie krakowskiego kuratorium szkolnego

Katolicka Agencja Prasowa (K. A. P.)
donosi:
„Kuratorium krakowskie wydało następu-
jące zarządzenie:

Kuratorium Okręgu Szkolnego Kra-
kowskiego.
Nr. O 1593/33.

Kraków, dnia 13 lipca 1933.
Sprawa, zakazu rozpowszechniania
„Przewodnika Katolickiego” na terenie
szkół.

„Ponieważ w „Przewodniku Katoli-
ckim” ukazują się artykuły, tendencyjnie
przekraczające fakty z życia współczesnej
Polski, a urabiające czytelnika w duchu
nieprzychylnym i wrogim w stosunku do
początku własnego Rządu, Ministerstwo
Wyznań Religijnych i Oświecenia Publi-
cznego okólnikiem Nr. 101 z dnia 6 li-
pca 1933 r. Nr. S. II. 6405/33 zabroniło
rozpowszechniania pisma na terenie
szkół.

Zechcą PP. Inspektorzy Szkolni go
wiadomić o tem podległe sobie szkoły.

Za kuratora Okręgu Szkolnego

(—) Wł. Kabaciński,

okręgowy wizytator szkół.

Otrzymują: Dyrekcje państwowych i pry-
watnych szkół średnich ogólnokształcących,
zakładów kształcenia nauczycieli, szkół zawo-
dowych i rolniczych, oraz PP. Inspektorzy
Szkolni w Okręgu

„Przewodnik Katolicki”, wychodzący w
Poznaniu w liczbie 250 tysięcy egzemplarzy.
Mający największą ze wszystkich tygodni-
ków porzytność w całej Polsce, został powyż-
szym rozkazem ministerjalnym usunięty ze
szkół. Pozostają natomiast jako lektura dla
młodzieży „Wiadomości Literackie”, „Państwo

Pracy” i inne pisma wolnomyślicielskie. „Prze-
wodnikowi Katolickiemu”, mającemu za sobą
około czterdzieści lat chlubnej i owocnej pra-
cy dla Ojczyzny w dobie największego prze-
śladowania polskości za czasów pruskich, bu-
dzenia najlenszych uczuć patriotycznych w
dobie niepodległości, stawia się zarzuty obe-
cnie „tendencyjnego przekraczania faktów z
życia współczesnej Polski”, „urabianie czytel-
nika w duchu nieprzychylnym i wrogim w
stosunku do początku własnego rządu”.

A fakty i dowody? O tych milczy się w
okólniku. Sprawa jednak jest zbyt poważna,
aby na gołosłownych zarzutach można było
poprzestać. Faktem jest tylko, że „Przewo-
dnik Katolicki” poza swoją treścią ukazującą
się również w pięknej szacie zewnętrznej i
cieszący się powodzeniem, oddawna był solą
w oku dla masonskich sfer nauczycielskich.
O tem mówią uchwały zjazdów Związku Na-
uczycielstwa Polskiego.” KAP

Budowa muzeum wojska

Warszawa.

Trwają prace przy dalszej budowie Mu-
zeum Wojska, które mieści się w siódmej
części ogólnego gmachu Muzeum Narodowe-
go, w Al. 3-go Maja, położonej od strony
Wisły.

Obecnie trwają wewnętrzne roboty wy-
kończeniowe. Roboty są już zaawansowane,
że zgodnie z zapowiedzią, ukończone będą
prawdopodobnie na jesieni.

Muzeum Wojska posiadać będzie wielką
salę sztandarową, która przedstawia się im-
ponująco. Będzie to największa sala w War-
szawie.

218 tys. zarejestrowanych a 30 tys.
pobiera zasiłki

Według ostatnich danych państwowych
dziejów pośrednictwa pracy, liczba bezro-
botnych zarejestrowanych na terenie całego
kraju w dniu 22 b.m. wynosiła ogółem 218540
osób.

Liczba bezrobotnych w Warszawie wy-
nosiła 23611 osób w Łodzi (wraz. okregiem)
16088 na Śląsku 79536 osób.

W okresie od 8 do 15 b. m. pobierało
zasiłki ustawowe z Funduszu Bezrobocia
30958 bezrobotnych robotników.

Teatr i sztuka

Teatr Letni w parku Staszica

Wobec olbrzymiego powodzenia jakim
cieszy się kapitalna farsa Bissona „Czy jest
co do ocenia” zostaje ona powtórzona jesz-
cze dziś po raz ostatni.

W sobotę premiera arcywesołej farsy
Henriquena „On i jego sobowtór” w przerób-
ce i reżyserji K. Szuberta.

Teatr Popularny (Ogrodowa 18)

Dzisiaj dwa przedstawienia o godz. 8 i 10
wiecz. arcywesoła, pełna humoru rewja p.
„Melodie Łodzi”, z udziałem Katji Masłowej,
Lu Wilczyńskiej, Edwarda Redena, Jerzego
Junoszy, W. Zwirskiego, E. Rawskiego i du-
etu tanecznego „Skalsen” na czele świetne-
go zespołu artystów rewjowych scen sto-
lecznych.

Wejście na salę po każdym numerze.
Ceny miejsc od 50 gr do 2 zł.

Giełda warszawska

WARSZAWA, dnia 27 lipca 1933 r.

Dewizy:	Belgia	124.90
	Holandja	360.90
	Londyn	29.80
	Nowy jork	6.44
	Nowy jork (kabel)	6.45
	Paryż	35.03
	Praga	26.54
	Szwajcaria	173.23
	Włochy	47.20

Obroty dewizami mniej niż średnie ten-
dencja niejednolita.

Waluty:

Dolar w obrotach prywatnych 6.43—6.42, ru-
bel złoty 4.82 1/2, dolar złoty 9.10. Gram czy-
stego złota 5.9244. W obrotach międzybanko-
wych dewizy na Berlin 213.30, w obrotach
prywatnych banknoty niemieckie 211.50—
211.60 w obr. prywatnych banknoty angielskie
29.82.

Papiery procentowe:

3 proc. poz. budowlana	39.25—39.50
7 proc. poz. stabilizacyjna	51.00—51.75 w pr.
4 proc. poz. inwestycyjna	104.00
4 proc. państw. poz. premj. dol.	49.00—49.25
5 proc. konwersyjna	44.50—45.00
5 proc. poz. kol. konwersyjna	40.00
8 proc. l. Z. Banku gosp. kraj.	94.00 (w pr.)
8 proc. oblig. Banku gosp. kraj.	83.25
7 proc. oblig. Banku gosp. kraj.	83.25
8 proc. l. Z. Banku rolnego	94.00
7 proc. l. Z. Banku rolnego	83.25
8 proc. l. Z. Tow. kred. przem. pol.	53.00
7 proc. l. Z. ziemskie dol.	39.50 (w proc.)
4 i pół proc. l. Z. ziemskie	41.00
10 proc. l. Z. Warszawy	41.85—42.25
10 proc. m. Siedlec	33.50—33.00
6 proc. oblig. m. Warszawy 8 i 9 em.	38.50

Akcje:

Bank Polski	79.25—79.00
Lilpop	10.75—11.00

Tendencja dla pożyczek państwowych
mocna dla listów zastawnych i akcji niejed-
nolita.

WIDOWISKA

TEATRY

Teatr Miejski —
Teatr Letni — Czy jest co do ocenia
Teatr Popularny — Melodie Łodzi
Teatr Nowy Gong — Błękitny Ekspres

KINA

Adria — Zemsta nietoperza
Capitol — Tommy Boy
Casino — Jedna noc na Riwierze
Corso — I. Scigana przez los, II. Madame Gu-
illotina
Czary — I. Fałszywy krok, II. C.K. Feldmarszałek
Grand Kino — Transatlantic
Luna — Biały ślad
Ludowy — Kwiat Wschodu
Metro — Zemsta nietoperza
Palace — Gdy się miłość kończy
Przedwiośnie — Blaski i cienie miłości
Rakietą — Niepotrzebna
Stylowy — Przygoda miłosna
Sztuka — Królowa podziemi

Przez radio

Łódź, (fala 233,8 m.) piątek 28 lipca,

11 57	Sygnal czasu i Hejnał z Krakowa
12 05	Płyty gramofonowe
12 25	Codz. przegląd prasy polskiej
12 33	Komunikat meteorologiczny
12 35	Płyty gramofonowe
12 55	Dz. połudn.
13 00	Program na dzień bieżący
14 55	Płyty gramofonowe W przerwach komunikaty
16 00	Koncert popularny z Ciechoćinka w wyk. Ork. Symfon. Opery Poznańskiej pod dyr. B. Gylji
17 00	Odczyt p. t. „Zapomniane części Be- skidów Zachodnich”
17 15	Arje i pieśni w wyk. Marij Mokrzy- kiej (sopr.), przy fortep. L. Urstein
17 45	Muzyka lekka (płyty)
18 10	Dokąd jechać i jak się urządzać?
18 15	Policja w Polsce odrodzonej
18 35	Recital fortepjanowy M. Janasówny
19 20	Rozmaitości
19 35	Program na dzień następny
19 40	„Na widnokręgu”
20 00	Koncert symfoniczny Wyk. Ork. Symfoniczna P. R. pod dyr. A. Dołżyckiego, R. Lanes (wieloncz.) i L. Urstein (akomp.)
20 50	Dziennik wieczorny
21 00	Komunikat Izby Przem. Handlowej
21 10	D. c. koncertu
22 00	Muzyka taneczna
22 25	Wiadomości sportowe
22 35	Komunikat meteor. dla kom. lotniczej i kom. policyjny
22 40	Muzyka taneczna

Morze i kołonie — to potęga Polski.
Kto ma morze, tego nikt nie zmota.

„MYŚL NARODOWA”

TYGODNIK

poświęcony kulturze twórczości polskiej

pod redakcją

Z. Wasilewskiego i J. Rembelskiego.

Cena z dostawą kwartalnie zł. 9.—

Cena pojedynczy egzemplarz 80 gr.

Konto P.K.O. 31,05.

Adres red. Warszawa, Al. Jerozolimskie 17, II p.

Do nabycia wszędzie.

Szewcy.

Najtaniej nabyć skóry w każdej ilości

w Spółce Szwerców

PIOTRKOWSKA 79, —: Al. KOŚCIUSZKI 22

Telefon 158-38

Specjalność: detalicznie sprzedawanie skór trwałych na wodę

Dla poszukujących
pracy
ogłoszenia drobne
bezpłatne.

Rzeźbiarz—kreślarz poszukuje jakiegokolwiek pracy, za skromnym wynagrodzeniem. Wiad. ul. Zachodnia Nr. 39, m. 10, dla K. Rogaczewskiego.

Zredukowany urzędnik państwowy bez wyjścia poszukuje jakiegokolwiek pracy, względnie pomocy przy znalezieniu pracy. Wiad. ul. 11 Listopada Nr. 20, m. 27, u S. Trzepakowskiego dla Jana

Student ze świadectwami, absolwent Szkoły Rzemiosła poszukuje jakiegokolwiek pracy. Łaskawe zgłoszenia: S. Ropęga, Łódź, Wysoka 11 m. 23.

Młodzieniec poszukuje jakiegokolwiek pracy, proszę łaskę pod „T. R.” do Administracji „Pracy”

Młodzieniec, który ukończył 2 kursy szkoły zawodowej poszukuje pracy. Eugeniusz Cieślak Łódź, Tuszyńska 11 m. 27

Zaginęła

suczka-owczarek

czarna, strzyżona, znaki lewe ucho bez władne, ślady po ogzemię na grzbiecie. Odprowadzić za wynagrodzeniem ul. Braterska 19.

SKLEP Kazimierz Zielonko

Al. Kościuszki 37

poleca: pończochy jedwabne, fildecos, skarpetki męskie, pończochy dziecięce, reformy, rękawiczki wełniane, swetry i pończochy. Cena bardzo przystępna oraz przyjmuje pończochy do reperacji

BEZ ODSIĘPNEGO

mieszkania, sklepy, lokale handlowe, biurowe, fabryczne, pokoje z klatki schodowej poleca Biuro „POLRUCH” Piotrkowska 92 lewy part. III wej.

Sklepie rzeźniczy do sprzedania. Wiadomość w Administracji od 6—7 wieczór.

Nerwobóle i reumatyzm

leczy

„UNIVERSAL”

marki GLOB.

Stanisław Szmagielski

Łódź, ulica Rzgowska 81/83.

Telefon 212-43.

Składy własne.

Hurtowa sprzedaż węgla Tow. Kopalń i Zakładów Hutniczych Sosnowieckich, Sp. Akc.

Kopalń: Modrzejów, Miłowiec, Niwka (Rudolf).

Węgiel pierwszorzędnej i powszechnie znanej jakości.

Dostawę uskuteczniłam w ładunkach wagonowych i detalicznych.

Ceny bezkonkurencyjne.

Sprzedaż drzewa opałowego, dębowego i sosnowego.

W każdej cenie—

gwarantujemy czystych surowców bezkonkurencyjne czekolady deserowe, odżywcze mleczne i śmietankowe, wielki wybór wybornych czekoladek, karmelków i biszkoptów, lecz bez losów szczęścia, bonów i t. p.

poleca **A. Piasecki, S. A.**
FABRYKA CZEKOLADY.

„ŻÓŁTA MUCHA”

(Tse-tse).

Tygodnik
polityczno-satyryczny

RENUMERATA: miesięcznie zł. 1,00
kwartalnie zł. 2,50
półrocznie zł. 4,50
rocznie zł. 8,00

Cena pojedynczego numeru 20 gr.

Adres Redakcji i Administracji Warszawa, Walecka 11.
Konto w P.K.O. Nr. 27.455.

Reklama to potęga.

KINO-TEATR

STYLOWY

dawniej „RESURSA”

Kilińskiego 123. Tel. 112-00.

Przełękny rycyfilm p. t.

Przygoda miłosna

W roli głównej

Najpopularniejszy

pleśniarz

Albert Prejean,

I nieapomniana

„sekretna osoba” Mary Glory

Uwaga na pierwszy seans wszystkie miejsca po 54 grosze.

Następny program:

„Raj podlotków”.

Początek seansów w sobotę
niedziela i święta o godzinie
3 pp. w dni powszednie
o godz. 5 popołudniu.
Aparatura dźwiękowa:
„PHILIPSA”

Wydawca B. Kowalski.

Red. Odp. T. Przygoński

Odbito w tłoczni T. Czaiewskiego w Łódź Al. Kościuszki 41